

Pressupostos enverinats

A bans que s'acabi el mes de setembre, el Govern espanyol ha de presentar al Congrés dels Diputats el projecte de llei dels pressupostos de l'estat de 1995. Per a ser aprovats, aquests pressupostos necessiten els disset vots de CiU. Cal, doncs, un acord previ, que previsiblement s'acabarà concretant aquesta mateixa setmana, si finalment fructifiquen les llargues negociacions que duen a terme nacionalistes catalans i socialistes espanyols des d'abans de l'estiu. Però aquest acord s'ha vist envoltat per una polèmica, sorgida de l'escena política de Madrid, que qüestiona obertament la participació nacionalista en el disseny d'aquests pressupostos. La polèmica ha tornat a exterioritzar tots els tics anticatalans existents, de forma latent però perenne, en el teixit polític de la Meseta. No és una campanya nova. L'any passat, si bé no amb tanta intensitat, ja es va reproduir la mateixa tempesta. Era la primera vegada, llavors, que CiU intervenia en el disseny dels pressupostos d'una manera oberta, gràcies a l'equilibri de forces sorgides després del 6 de juny. En aquella ocasió la pugna es va desfermar arran de la cessió del 15% de l'IRPF, pactada conjuntament amb qüestions pressupostàries, la majoria sense gaire transcendència autonòmica, almenys pel que fa a canvis substancials. Enguany, una vegada més,

La polèmica anticatalana ha contaminat i ha condicionat la negociació dels pressupostos de l'estat del 95. Una vegada més, les qüestions autonòmiques han suscitat més reticències que no les econòmiques.

són les qüestions autonòmiques les que desperden més recels, especialment el repartiment del Fons de Cohesió europeu.

De la discussió política s'ha passat a l'exasperació i del qüestionament a la política de CiU a Madrid s'ha passat a la desqualificació global de les institucions i del conjunt de la societat catalana. Però la pressió del PP, a la qual s'ha afegit amb entusiasme Izquierda Unida i el seu cap, Julio Anguita, no ha servit per aturar les converses, ni les de la Comissió Mixta, ni les bilaterals entre Roca i el ministre d'Economia, Pere Solbes. Ara, si no les ha aturades, les ha condicionades. Fonts de l'òrbita de CiU consideren que la campanya anticatalanista ha situat CiU en una posició incòmoda, víctima d'una doble condició. D'una banda es veu obligada, per responsabilitat de govern, a votar uns pressupostos. Fer el contrari seria provocar la caiguda del Govern del PSOE. Però, d'una altra, es veu obligada a obtenir resultats tangibles en canvi d'aquest suport, tant des del punt de vista de la política econòmica com de l'autonòmica. El PSOE, segons les mateixes fonts, utilitza la pressió de l'opinió pública espanyola per obligar CiU a pactar a la baixa els pressupostos. Mentre es mostra permeable a les propostes econòmiques dels nacionalistes catalans, és reticent a fer cap concessió en el terreny autonòmic, adduint que podria donar ales a les populars i comunistes, que les qualificarien de xantatge. Però CiU no pot conformar-se per segon any a modular només econòmicament els pressupostos, sense concretar els primers resultats del tomb autonòmic. Són precisament les mesures autonòmiques les que aixequen més polseguera, però són també les que Pujol situa com a prioritàries. Així, davant l'electorat català CiU necessita demostrar que el seu suport al PSOE és beneficiós per a Catalunya, i a la vegada ha de convèncer la societat espanyola que les seves peticions són útils per a tot l'estat.

Sota aquest clima enrarit, CiU ha posat sobre la taula de la comissió mixta que negocia els pressupostos un conjunt de mesures destinades a impulsar l'economia productiva i la creació neta d'ocupació, al costat de mesures d'impuls de l'autogovern, que són bàsicament dues: resolució definitiva del finançament de la sanitat i la gestió autonòmica del Fons de Cohe-

CARME PUÉRTOLAS

sió europeu. En el terreny econòmic, les propostes per a fomentar l'economia productiva fetes per CiU configuren un dels eixos principals de la negociació. Entre aquestes propostes hi ha els incentius fiscals per a les empreses, la reducció del dèficit públic i la rebaixa de les quotes empresarials a la Seguretat Social. Aquesta darrera mesura, que vol millorar les possibilitats d'inversió, fa que el Govern hagi de buscar altres mecanismes d'ingressos per evitar que augmenti el dèficit. Entre aquests mecanismes, es podria acordar l'augment de l'IVA de determinats productes —com proposa CiU— o gravar excessos de consum energètic o productes com l'alcohol i el tabac. Al llarg de les reunions hi ha hagut avenços importants en aquestes matèries, però hi ha hagut també diverses discrepàncies en el mateix terreny fiscal, especialment a l'hora de discutir propostes de CiU destinades a reduir les càrregues impositives als empresaris. Sobre la taula han passat amb dificultats temes com la reforma del IAE, les millores quant a tractament fiscal dels beneficis empresarials reinvertits, l'alleugeriment de l'impost de successions i l'eliminació de la doble tributació dels dividendes internacionals.

Descohesió de fons. Però la discussió surt de la sala i s'enverina quan el que es posa sobre la taula són les mesures relatives a l'autogovern. És llavors quan la pressió exterior es fa més evident i condiciona els interlocutors, especialment la part governant, atenallada per una opinió pública rebeca a qualsevol avenç en el desenvolupament autonòmic. La proposta de CiU que ha alçat més veus contràries, fins a ressuscitar la demagògia del greuge territorial, com el 15% de l'IRPF, és la petició de la gestió del Fons de Cohesió de la UE. CiU ha demanat que la Generalitat pugui gestionar un percentatge dels 180 mil milions de pessetes que formen el fons, val a dir entre 20 i 30 mil milions per a Catalunya. Però la petició ha topat amb fortes resistències, especialment del ministre afectat, Josep Borrell, que ja té computats per al pressupost del Ministeri d'Obres Públiques aquests diners —i tota cessió li seria una retallada—. El Govern es resisteix a deixar que les autonomies gestionin lliurement el fons europeu, però CiU demana llibertat per a la Generalitat a fi de decidir en quins projectes vol invertir. La solució que apunten des de CiU és de pactar l'establiment de convenis entre administració estatal i autonòmica, a partir de projectes concrets.

Més fàcil ha estat la discussió sobre el finançament del deute de la sanitat, una qüestió que, tot i arrossegar-se des de fa sis anys, no ha

Miquel Roca (en la pàgina anterior) i Pere Solbes han estat dos dels motors de la negociació pressupostària. La polèmica sobre el paper dels nacionalistes catalans ha condicionat el desenvolupament de les reunions.

obert tantes ferides. Però l'acord resta pendent del Consell de Política Fiscal i Financera, perquè el Govern socialista vol solucionar el tema sanitari conjuntament a tot l'estat. Segons les primeres informacions, l'estat podria destinar uns 485 mil milions a la sanitat catalana el 1995 per afrontar el deute acumulat pendent, a més d'alguna partida anticipada. Però la sanitat no ha pas estat l'última batalla dels pressupostos. A darrera hora, s'ha traslladat a Madrid també la batalla de Barcelona. En la discussió entre nacionalistes i socialistes per a arribar a un acord ha sortit també la qüestió del finançament del transport públic de Barcelona. CiU ha inclòs aquesta proposta en la negociació, amb l'ull posat en les municipals del maig de l'any que ve, en què Miquel Roca, cap de la part catalana de la comissió mixta, disputarà l'alcaldia a Pasqual Maragall. Ningú no deixa de veure que una resolució del finançament del dèficit del transport públic de Barcelona significaria per a Roca arribar a les portes de la campanya electoral amb un èxit a la mà. Per això Maragall va anar la setmana passada a Madrid a fer el mateix: reunir-se amb Felipe González i provar de resoldre el tema del transport. Després de l'entrevista, l'alcalde de Barcelona va assegurar que ho havia aconseguit, cosa que va desmentir ràpidament CiU, assegurant que encara no era un punt tancat. Aquesta setmana es tancaran moltes coses, segurament totes, perquè el mes de setembre s'acaba i els terminis són pràcticament esgotats. Només la inflació pot fer oscil·lar els darrers acords. La puja de l'IPC d'agost, un 0,6%, ha desbordat les previsions del Govern i han obligat Solbes a avisar que caldrà replantejar alguns punts a última hora.

Pere Martí / Eduard Voltas